

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme og lov om afgift for ekspedition af udstykningssager.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 103) findes i tidenden sp. 5618).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 139 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om kongelig udnævnelse og åremålsansættelse af visse tjenestemænd.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 95) findes i tidenden sp. 5619).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 136 stemmer; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 80) findes i tidenden sp. 5628).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 86 stemmer mod 46; 8 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Revision af læremangelsloven).

(Lovforslaget (nr. 143) findes i tillæg A. sp. 3125, fremsættelsen i tidenden sp. 4451).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Karl Max Rasmussen: De intentioner, som folkeskoleloven af 1958 havde om lavere klassekvotienter, kunne som bekendt ikke opfyldes på grund af den herskende lærermangel, hvilket førte til loven af marts 1962 om foranstaltninger mod lærermangelen. Denne lov opretholdt de høje klassekvotienter og gav undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte antallet af lærere ved de enkelte skolevæsenere. Loven blev forlænget ved lov af 26. maj 1965 og igen ved lov af 31. maj 1968. Ved lovforslagets behandling i 1967 regnedes der med et læreroverskud på ca. 1.400 i 1968-69.

Formanden: Vi må have ro i salen.

Karl Max Rasmussen: Det holdt ikke, og de nylig forelagte prognoser over lærerbehold og uddannelse af lærere regner med en betragtelig lærermangel endnu i 1974. Mit parti kan derfor medvirke til opretholdelse af visse foranstaltninger, der kan fordele smerten så retfærdigt som muligt.

Det foreliggende lovforslag tilsigter at opretholde bestemmelserne om klassekvotienterne og forlænge til 1974 undervisningsministerens bemyndigelse til at bestemme antallet af lærere ved skolerne. Bestemmelserne foreslås dog indarbejdet i folkeskolelo-

[Karl Max Rasmussen.]

ven, således at lærerrationeringsloven kan bortfalde. Da folkeskoleloven står for at skulle ændres i en ikke fjern fremtid, har vi intet at indvende herimod. Vi kan medvirke hertil, men der er dog et par spørgsmål, som jeg gerne vil have drøftet i udvalget for undervisning og uddannelse, og som jeg gerne vil forelægge her.

Det første spørgsmål drejer sig om skolestarten. Der er talt og skrevet meget om betydningen af en god skolestart, men i klasser på 30 elever i alt og for små klasseværelser, som de desværre findes i de mange gamle skoler landet over, kan ikke give en god skolestart, selv ikke med deletimerne taget i betragtning. Det er jo kun de allernyeste skoler, som har særlige klasseværelser specielt indrettet til småbørnene.

Min tanke var, at der skulle gives mulighed for, at elevtallet på de 2 eller 3 yngste klassetrin kunne nedsættes til 20 mod nu 30, hvor forholdene talte derfor. Senere ville så 3 klasser à 20 kunne slås sammen til 2 klasser à 30. Jeg føler mig overbevist om, at det ville forbedre skolestarten ganske væsentligt, og det er mit bestemte indtryk, at det ikke ville behøve at koste flere lærere, men naturligvis nok nogle penge, idet det ville forøge overtimetallet ved skolerne med nogle enkelte timer.

Det andet spørgsmål vedrører seminariekapaciteten. Er den tilstrækkelig i de tæt befolkede områder, hvor behovet er stort? Det er muligt, at der taget som helhed er kapacitet nok, men er der også nok f. eks. i Københavnsområdet? Hvor mange kvalificerede ansøgere må hvert år afvises på seminarierne på Sjælland? Jeg har noteret mig de beløb, der er afsat til udvidelse af bestående seminarier i de kommende 4 år; men er de tilstrækkelige? Og hvordan med HF-kurserne? Målet må jo være, at vi så hurtigt som muligt må kunne undvære lærerrationeringen og få nedsat klassekvotienten generelt, i hvert fald til det, som 1958-skoleloven forudsatte.

Jeg venter ikke, at ministeren kan svare i

dag, men jeg håber, at spørgsmålet kan besvares i udvalget.

Som sagt vil mit parti medvirke positivt til gennemførelse af hensigtsmæssige bestemmelser til modvirkning af lærermangelen.

Karen Thurøe Hansen: Der er tale om en ajourføring af bestemmelserne om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen, og da bestemmelserne er nært knyttet til folkeskoleloven, er der en god begrundelse for at indarbejde disse i selve folkeskoleloven, således at lærermangelens loven formelt ophæves.

Med hensyn til de enkelte bestemmelser foreslår ministeren, at klassekvotienten søges opretholdt uden forlængelse, samt at begrænsningen af antallet af lærerkræfter ved skolerne foreslås forlænget for 2 år ved indsættelse af en ny § 63 a i folkeskoleloven.

Ganske vist viser prognosen et stigende antal dimittender i de kommende år, men da der samtidig er et stigende elevtal og nedgang i klassekvotienten på næsten alle klassetrin samt en udvidet adgang til deletimer, vil der fortsat være mangel på lærere i normerede stillinger.

Vi kan fra den konservative folketingsgruppe anbefale lovforslaget.

Robert Christensen: Da mit partis ordfører, fru Anna Sejerøe-Olsen, er fraværende, skal jeg ganske kort på venstres vegne beklage, at det stadig væk er nødvendigt at have lovgivning angående lærermangel. Men når det er nødvendigt, har vi ikke noget at indvende imod, at den tidligere selvstændige lov indarbejdes i folkeskoleloven, og vi vil gerne anbefale lovforslaget.

Meta Ditzel: Forslaget drejer sig som allerede omtalt om ajourføring af bestemmelserne om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen, bestemmelser, der hidtil har været fastsat i en særlig lov.

Vi beklager også i mit parti meget, at der stadig er så stor lærermangel, at man ikke

[Meta Ditzel.]

kan ophæve disse bestemmelser. Man kan vel ikke betragte lærermangelen som afhjulpet, før man kan besætte embeder med seminarieuddannede lærere eller i hvert fald lærere, der har tilsvarende uddannelse. Der er desværre ikke udsigt til, at det lige det første par år vil blive tilfældet. Men da loven nu skal til revision i dette folketingsår, og da bestemmelserne er nøje knyttet til selve folkeskoleloven, må også vi finde det praktisk og rationelt, at man, som ministeren foreslår, indarbejder de bestemmelser, der må opretholdes, i folkeskoleloven.

Prognosen over lærerforbruget siger ganske vist, at man kan regne med en betydelig reduktion i de næste 4-5 år, så der kun skulle mangle lærere til ca. 400 embeder efter forløbet af 5 år. Men denne prognose er jo allerede forældet. Jeg behøver blot at minde om, at vi sidste år vedtog en lov, som nedsatte lærernes timetal fra de 32 obligatoriske timer, så lærerne fik de meget omtalte ca. 250 timer til et øget forældresamarbejde. Det var meningen, at de ikke alene skulle bruges til konsultationer med forældre, til klassemøder og andre forældremøder, men også til lærersamarbejde, til opgaver som lejrskolearbejde osv. Man har indtryk af, at det er i gang, og vi håber meget i mit parti, at det kommer i endnu bedre gænge over hele landet, så man virkelig ser, at lovens hensigter bliver opfyldt.

En anden ny bestemmelse, som også får indflydelse på lærermangelen, er muligheden for at tage sin afsked med pension allerede som 60-årig, og der er nok heller ingen tvivl om, at også 5 dages ugen får indflydelse, så lærermangelen vil i 1974-75 snarere være på omkring et par tusinde end de 400, man har med i prognosen. Derfor må vi desværre stadig væk have visse restriktioner. Det er ikke muligt at nedsætte klassekvotienten så hurtigt, som man kunne ønske det. Så man må nok sige, at det er rimeligt at udskyde nedsættelsen af kvotienten fra 30 til 28 for klasserne fra 1. til 5. skoleår indtil 1973 og give ministeren bemyndigelse til at udskyde nedsættelsen af kvotienten for 6.-7. klasse fra 30 til 28 og for realklassen fra 30 til 24 indtil august 1972. Men man må dog ønske, at man fortsat — hvad jeg også kan forstå er ministerens mening, og som man be-

gyndte med det i 1969-70 — kun undtagelsesvis kan lade børnetallet i 1. klasse overstige 28, og at det vil vise sig muligt i de kommende år at finde udveje for i hvert fald ved en række skoler at nedsætte elevtalsgrænsen for 6. klasse og 1. real. Det er jo det, man prøver at indføre i dette skoleår.

Ellers må man jo fortsat prøve at bekæmpe lærermangelen, og en af vejene er efter min mening, at man stadig væk udvider seminarierne. Vi forbereder en større reform af skolevæsenet; vi forbereder indførelse af udvidet undervisningspligt, udvidet specialundervisning, og alt dette vil stille endnu større krav om lærerforbrug. Derfor må man meget håbe på en øget udvidelse af seminarierne.

Med disse ord vil jeg gerne give tilslutning til lovforslaget på mit partis vegne.

Poul Dam: Det er bedrøveligt, at vi stadig skal trækkes med denne lovgivning, men da det åbenbart ikke har været muligt at få tilgangen af lærere forøget i takt med de forøgede ønsker om anvendelse af lærerkræfter, må vi affinde os med denne forlængelse. Teknisk set er det utvivlsomt rigtigt, at lovgivningen bliver formuleret, som det her sker, og vi vil derfor være velvilligt indstillet over for lovforslaget.

Sigsgaard: Det forekommer mig, at der er en dobbelt holdning i lovforslaget. På den ene side er opfattelsen i ministeriet tilsyneladende, at lærermangelen stadig væk er et tidsbegrænset fænomen. Nu kan man jo sige, at prognosen, som der allerede er refereret til her, så åbenbart er forældet, og at der må forudses et væsentlig større lærerbehov, end da den sidste prognose blev udarbejdet. Men alligevel er den ministerielle opfattelse tilsyneladende, at før eller siden vil man få bugt med lærermangelen.

På den anden side foreslås det her, at den særlige lovgivning om lærermangelen skal afskaffes, og at de bestemmelser, der skal opretholdes, skal ind i folkeskoleloven. Det vil jo sige, at de dermed ligesom får en lidt mere permanent karakter, selv om jeg selvfølgelig er klar over, at de kan ændres og afskaffes, også selv om de står i den lov. Men det, at man flytter bestemmelserne fra en midlertidig lov over i en permanent lov,

[Sigsgaard.]

kunne jo tyde på, at man måske alligevel har en fornemmelse af, at lærermangelen vil være et temmelig permanent fænomen.

Det er jeg enig i, at den vil være. Uddannelsesbehovet vil vokse på alle områder, og ikke mindst vil behovet for videreuddannelse hos lærerne stadig væk blive større. Jeg håber da også meget, at pædagogiske forsøg og pædagogiske fremskridt vil lægge beslag på flere uddannede pædagoger, med andre ord, at vi kommer til at opleve mange pædagogiske forsøg og fremskridt. Der vil altså være behov for stadig flere lærere.

Hvis man går ud fra den erkendelse, er det dobbelt nødvendigt at overveje, hvordan man bedst muligt anvender de lærerkrafter, der er til rådighed. Derfor må man måske i højere grad end hidtil spekulere over, om man i øget omfang kan bruge tekniske hjælpemidler, og om man kan inddrage personale uden den traditionelle pædagogiske uddannelse i arbejdet. Hvis man ser på de ældre årgange og regner med, at tilvalgsprincippet slår væsentligt kraftigere igennem, end det allerede er sket, samtidig med at undervisningspligten stadig udvides, så ser det ud, som om der bliver behov for en vældig lærerindsats. Men måske behøver den ikke at blive slet så voldsom, som det umiddelbart kunne se ud, hvis man også dér tænker lidt utraditionelt, hvis man går væk fra ideen om opdeling i klasser, væk fra de mere traditionelle undervisningsmetoder og erkender, at vel kan der være behov for undervisning i små grupper i visse emner og på visse områder, men at man på den anden side glimrende til visse ting kunne tænke sig 100 elever eller flere samlet til en time.

Jeg tror, at lidt utraditionel tænkning ville være på sin plads. Men skal den have plads og skal den give rimelige resultater, er det nødvendigt, at den har basis i en omfattende forsøgsvirksomhed. Jeg har gentagne gange her fra talerstolen opfordret til, at man gik i gang med en kraftig udvidelse af forsøgsvirksomheden. Det har ikke givet de store resultater endnu, men jeg vil gerne i dag gentage opfordringen. Det er simpelt hen rystende lidt penge, der bruges på forsøgsvirksomhed i folkeskolen, og jeg tror, det er et særdeles skidt sted at spare.

Dernæst vil jeg gerne varmt tilslutte mig de tanker, som den socialdemokratiske ord-

fører var inde på for et øjeblik siden om et lavere børnetal i de små klasser, måske med mulighed for senere at slå klasserne sammen, eller hvad man nu kan finde på. Jeg tror, at den opfattelse, man hidtil har haft, at børnetallet godt kunne være temmelig højt i de små klasser, men så skulle det endelig være lavere, når vi kom op i de højere klasser, måske er helt gal. Jeg tror, det tværtimod er vigtigt, at man i de små klasser har meget lave klassekvotienter. Erkendelsen af det er måske ved at brede sig. Jeg ser tegn på det i indførelsen af deletimerne, som jo er et stort fremskridt. Jeg tror altså på, at man må videre, og derfor kan jeg ikke være begejstret for det lovforslag, ministeren her kommer med.

Jeg håber, at man i udvalget vil tage det spørgsmål op, også på foranledning af hr. Karl Max Rasmussens bemærkninger. Jeg tror i hvert fald, at man må slå fast, at med 28 eller 30 børn i en skoleklasse kan der ikke leveres en ordentlig undervisning. Det er helt udelukket.

Jeg vil gerne knytte en enkelt bemærkning til bestemmelsen om antallet af børn i børnehaveklasserne, hvor det hedder, at det normalt ikke må overstige 18 og aldrig må overstige 22. Så vidt jeg erindrer, har de pædagoger, der arbejder med børnehaveklasserne, sagt, at det er helt uforsvarligt, hvis tallet overstiger 20, og at hvis man er oppe omkring de 20, bør der være en ung uddannet eller en ung under uddannelse som medhjælp for pædagogen i børnehaveklasserne. Derfor finder jeg det uheldigt, at man ikke kan få forbedringer på dette punkt, men at bestemmelsen her skal videreføres uændret.

Så er der bestemmelsen om, at ministeren kan fastsætte regler om et højeste antal lærerkrafter ved skolerne. Der vil jeg meget håbe, at man under udvalgsarbejdet får fastslået, at i tilfælde, hvor der gennemføres forsøgsarbejde ved et skolevæsen, bør det kunne begrunde dispensation fra eventuelle regler fastsat af undervisningsministeren om et højeste antal pædagoger, for ellers risikerer man, at man kvæler forsøgsarbejdet i skolerne. En lille dispensationsbestemmelse ville forbedre denne regel meget væsentligt.

Så har jeg hæftet mig ved oplysningerne i bemærkningerne om investeringerne i seminariebyggeri, og jeg synes ikke, det ser sær-

[Sigsgaard.]

lig godt ud. Der har de sidste par år været tale om dalende investeringer. I finansåret 1969-70 var det 42 mill. kr., og i 1970-71 regner man med 29 mill. kr. Ser man så på regeringens plan for de kommende 4 år, finder man, at vi fra de 42 mill. og 29 mill. kr. skal ned til henholdsvis 27, 24, 22 og 22 mill. kr. i investeringer i seminariebyggeri. Hvis vi går ud fra, at lærermangelen vil være et permanent fænomen, og at der vil være et stadig stærkt voksende behov for pædagogisk arbejdskraft, er det nok meget, meget uheldigt, at man har sat ind med sparerekniven, som tilfældet er her. Jeg vil opfordre til, at man under udvalgsarbejdet også tager spørgsmålet om investeringerne i seminariebyggeri op. De tal, jeg netop har nævnt her fra bemærkningerne til lovforslaget om den dalende investeringstakt, er for mig et udtryk for, at man ikke i regeringen har den rette forståelse af og den rette vilje til at sætte ind over for lærermangelen, og det må nok blive temmelig afgørende for VS's stillingtagen til lovforslaget. På den baggrund vil vi betænke os meget på at medvirke til gennemførelsen af det.

Undervisningsministeren (Helge Larsen): Må jeg begynde med at takke for tilslutningen til lovforslaget fra alle sider. Jeg er naturligvis enig med ordførerne i, at det er beklageligt, at vi stadig væk har behov for en lovgivning om rationering af lærerkræfter, men som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det nødvendigt endnu en periode at opretholde denne adgang til at rationere forbruget af lærere i folkeskolen. Naturligvis ønsker vi at kunne slække på disse bestemmelser, når det er muligt, men vi må erkende, at det ikke er muligt på dette tidspunkt, og derfor ville vi være meget glade for at have den bemyndigelse, som indeholdes i lovforslaget.

Til hr. Karl Max Rasmussen vil jeg gerne sige, at selv om det kan lyde mærkeligt, er det en kendsgerning, at gennemsnitskvotienten i klasserne har været konstant nedadgående igennem de senere år og nu ligger nede på omkring 20-21 elever pr. klasse.

Der er altså sket en ændring. Problemet med de store klasser hænger sammen med det forhold, at der i visse områder af landet, hvor befolkningsafvandring finder sted,

arbejdes med meget små klassekvotienter i nogle tilfælde, og at der i de områder, hvor den stærke tilvækst er, er meget høje klassekvotienter. Men for landet som helhed er det altså gået i den rigtige retning, og det er måske også værd at gøre opmærksom på, at vi selv med disse maksimumsbestemmelser har lavere klassekvotienter i folkeskolens klasser, end man har i mange andre lande. Det være ikke sagt som noget argument for, at man ikke skal få det forbedret og navnlig få de meget høje klassekvotienter bragt ned, men jeg synes dog, at det skal nævnes her også.

Hr. Karl Max Rasmussens idé om at dele 1. og 2. klasser i enheder på 20 elever og slå dem sammen senere vil jeg naturligvis gerne overveje. Jeg kan ikke overskue konsekvensen af den. Jeg kan se én følge. Hvis man har 1. klasser med 20 elever, så vil adgangen til at anvende deletimer praktisk taget ikke eksistere, og så er spørgsmålet, om man ikke så opnår det samme, hvis man har en klasse på 28-30 elever og så anvender deletimer, men jeg skal meget gerne prøve at få anstillet nogle beregninger over det til den videre behandling i udvalget.

Det samme gælder det spørgsmål, som hr. Karl Max Rasmussen rejste om seminariekapaciteten, om den er stor nok i de tæt befolkede egne. Hvis man med stor nok mener, at der i de tæt befolkede egne skulle være lige så stor seminariekapacitet som i de tyndere befolkede egne, så er den givetvis ikke stor nok. Man må vel have lov at regne med i en vis udstrækning i hvert fald, at lærerstuderende godt kan søge seminarier andre steder end dér, hvor deres hjemsted eller deres fødested er. Men der ligger et problem her, og vi skal gerne til drøftelserne i udvalget komme med yderligere materiale. Det gælder i øvrigt også de spørgsmål, som på andre felter er stillet vedrørende seminarierne og læreruddannelsens kapacitet.

Til fru Meta Ditzel vil jeg gerne sige, at gennemførelsen af 5 dages ugen har ikke i sig selv øget lærermangelen, idet der samtidig med nedsættelsen af det pligtige timetal for lærerne også fandt en nedsættelse sted i det ugentlige timetal, og disse ting skulle balancere. Der er andre forhold, som har bevirket, at forbedringen i forsyningen med lærerkræfter ikke er kommet så hurtigt, som man havde regnet med i prognoserne.

[Undervisningsministeren.]

Over for fru Meta Ditzel vil jeg også gerne fremhæve, at læreres deltagelse i forældre-samarbejde og en række andre aktiviteter ligger som en forpligtelse ifølge den tjenestetidsaftale, der blev indgået i forbindelse med gennemførelsen af 5 dages ugen.

Jeg skal med disse bemærkninger endnu en gang takke for tilslutningen til lovforslaget og gerne i udvalget skaffe yderligere oplysninger og drøfte hele problematikken omkring lærerrationeringen og seminariekapaciteten igennem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget for undervisning og uddannelse. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om handelshøjskoler.

(Lovforslaget (nr. 144) findes i tillæg A. sp: 3149, fremsættelsen i tidenden sp. 4452).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Knud Nielsen: Som det siges i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag, tager det dels sigte på at udvide antallet af studiepladser ved det 3-årige almene erhvervsøkonomiske studium, dels at iværksætte uddannelsesintegrationen ved universitetscentre og endelig at videreføre den geografiske spredning af uddannelsesstilbuddet.

Der er i løbet af 5 år sket næsten en fordobling af tilgangen til HA-studiet, og denne vækst kan forventes fortsat, idet det påregnes, at antallet af adgangsberettigede i 1975 vil nå op på over 1.000. Da studiebetingelserne på de to handelshøjskoler, der i øjeblikket har monopol på denne uddannelse, er væsentlig forringet som følge af den tilgangsvækst, der indtil nu har fundet sted, er det umiddelbart klart, at der må træffes særlige foranstaltninger.

Det forekommer mig både rigtigt og anerkendelsesværdigt, at undervisningsministeren benytter denne lejlighed til at forsøge at integrere den almene erhvervsøkonomiske uddannelse i de to universitetscentre, der er under opbygning i Odense og Ålborg. Vi kender de fordele, der er forbundet med en sådan uddannelsesmæssig integration. Det drejer sig om udskydelse af det endelige studievalg, eliminering af tidsspilde ved studieskift, nedbrydning af fagskel, mere effektiv udnyttelse af såvel lærerkræfter som undervisningsfaciliteter osv. Det står endnu tilbage at konstatere, hvilke ulemper en sådan uddannelsesintegration eventuelt indebærer.

Jeg mener, at hensynet til nødvendigheden og ønskeligheden af en geografisk spredning af uddannelsesinstitutionerne må prioriteres meget højt. Hvis vi ser på Danmarks-kortet, vil vi som følge af de af folkettinget truffne beslutninger om nogle år kunne se universiteter eller universitetscentre i København, Roskilde, Odense, Århus, Ålborg og Esbjerg. Det vil sige, at hele landet med undtagelse af Sønderjylland er dækket ind med centrale institutioner for videregående uddannelse. Sønderjylland gør ikke krav på nogen særstilling på noget område, men det må være et absolut og naturligt krav, at der i den fremtidige udvikling sikres landsdelen ligestilling med det øvrige land, og det gælder naturligvis også med hensyn til uddannelse.

Tilstedeværelsen af rimelige uddannelsesmuligheder i Sønderjylland er ikke blot af afgørende betydning for de unge, der skal uddannes. Det er af lige så stor betydning for landsdelens erhvervsliv, der har brug for velkvalificeret arbejdskraft, og det synes at være en almindelig erfaring, at det er lettere at fastholde en arbejdskraft, der er uddannet på stedet, end at tiltrække den udefra. Jeg ser derfor gerne, at der i denne lov åbnes mulighed for etablering af HA-studiet også i Sønderjylland, og at der skabes sikkerhed for, at de erhvervsøkonomiske specialstudier, der med godt resultat drives ved andre handelshøjskoleafdelinger end dem, der er nævnt i lovforslaget, fortsat kan bestå.

Med dette forbehold, som kan drøftes nærmere under udvalgsarbejdet, og som jeg håber undervisningsministeren vil se på med